

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-354

7.5.2020

AIG Europe Limited NUF

Ansvar

Styreansvar – uriktige eller mangelfulle opplysninger ved tegning? – fal. §§ 4-1 og 4-2.

Sikrede tegnet styreansvarsforsikring i selskapet med ikrafttredelsesdato 1.4.14. Forsikringen ble fornyet fra 1.1.19. I forbindelse med tegning ble det i egenerklæringsskjemaet opplyst at det ikke forelå omstendigheter som kunne medføre et styreansvarskrav. Den 26.3.19 meldte sikrede inn en melding om mulig ansvarssak under forsikringen. Meldingen ble sendt med bakgrunn i at én av sikredes ansatte, som tidligere var styremedlem i et foretak sikrede hadde eierinteresse i, ble varslet om et mulig regresskrav fra to tidligere ansatte og to tidligere styremedlemmer i foretaket. Selskapet avslo sikredes krav under henvisning til at sikrede, ved tegning av forsikringsavtalen, hadde unnlatt å gi opplysninger av betydning for risikoen og la til grunn at selskapets ansvar i saken var falt bort som følge av den anførte unnlatelsen. Nemnda kom til at selskapet ikke hadde dokumentert at sikrede ga gale opplysninger da forsikringsavtalen ble inngått eller ved senere fornyelser.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for styreansvar og spørsmål om selskapet er uten ansvar fordi sikrede har brutt opplysningsplikten i fal. §§ 4-1, jf. 4-2.

Sikrede tegnet styreansvarsforsikring i selskapet i 2014 med ikrafttredelsesdato 1.4.14. Sikrede fylte ved tegning ut egenerklæringsskjema der han svarte nei på om han hadde kjennskap til omstendigheter som kunne medføre et styreansvarskrav.

Den 26.3.19 meldte sikrede inn et forhold for å få dekning for mulig omkostninger til forsvar for én av sikredes ansatte (A) som hadde vært styremedlem i et utenlandsk foretak F., som sikrede hadde eierinteresser i.

Bakgrunnen for kravet var at sikrede i 2007 ble aksjonær i F. og anmodet da om at A skulle bli medlem av Supervisory Board i F. for å følge opp investeringen. A ble medlem i 2008.

Ledelsen i F. inngikk en bindende avtale med et kinesisk verft om bygging av et skip 4.8.11. Supervisory Board i F. hadde satt som forutsetning for avtalen at investeringen hadde tilfredsstillende finansering, og at det var inngått driftsavtaler for skipet. Disse forutsetningene var ikke oppfylt da avtalen ble inngått.

Foretaket ble kjøpt opp av D. i 2012. A trådte ut av styret 27.4.12 i forbindelse med at sikrede solgte sin aksjepost i F. Partene har motstridende forklaringer på hvorfor A trådte ut av styret. A har forklart at hans fratreden dels var begrunnet med at sikrede solgte seg ut av F., dels med at det var innkalt til møte i generalforsamlingen uten styrets beslutning og uten at sakslisten var godkjent av styret. Selskapet anfører at A gikk ut fordi han var kjent med den kommende tvisten, jf. nedenfor.

D. avdekket at byggingen av skipet i Kina var avtalt og satt i gang uten at forbeholdene var tilfredsstilt. Dette førte til tvist mellom D. og tidligere ansatte/styremedlemmer i F. og D. stevnet to tidligere ansatte og to andre styremedlemmer. På dette tidspunktet ble det ikke varslet eller fremmet noe krav mot A, men A ble innkalt som vitne og avga vitnemål i ansvarssaken mot de saksøkte for den nasjonale domstolen 20.9.13. A har forklart at hans kunnskap om hvem som var stevnet i saken utelukkende var basert på vitneinnkallelsen han mottok, og denne sa bare at to ansatte var stevnet.

Domstolen avsa den 30.9.15 dom hvor det ble lagt til grunn at ledelsen i F. inngikk avtalen om bygging av skipet med det kinesiske verftet uten at de nevnte forbeholdene ble inntatt i kontrakten, men at ledelsen i F. feilaktig opplyste både Supervisory Board og revisor at forbeholdene var tatt inn i avtalen.

Dommen ble opphevet på grunn av saksbehandlingsfeil 5.6.18 og sendt tilbake for ny prøving. Ny dom kom i 2018 hvor de saksøkte nok engang ble kjent skyldig.

Den 9.10.18 mottok A varsel om et mulig regresskrav fra de saksøkte. Dette varselet utløste meldingen om et mulig forsikringstilfelle 26.3.19.

Selskapet avsto kravet i brev 9.4.19 og viste til forsikringsvilkårenes pkt. 13 og 14 som omhandler sikredes informasjonsplikt, jf. også fal. §§ 4-1, 4-2, 4-6 og 4-7.

Sikrede avviser at selskapet har grunnlag for å avslå dekning, og at han har brutt opplysningsplikten etter fal. §§ 4-2, jf. 4-1. Opplysningsplikten er begrenset til å *"gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål"*, jf. bestemmelsens første punktum. Ved tegning besvarte sikrede tre korte spørsmål i erklæring av 21.2.14. Alle svarene er korrekte. Sikrede avviser at han skulle opplyst om at A i 2013 vitnet i sak anlagt mot to ansatte i F.

Sikrede var på det tidspunkt erklæringen ble avgitt ikke kjent med at det hadde oppstått tvist mellom F. der A hadde sittet i styret, og noen utvalgte styremedlemmer tilbake i 2012/13. Sikrede fikk opplyst at saken A vitnet i gjaldt to av de ledende ansatte i foretaket. Ingen av disse var styremedlemmer. Dette bekreftes av innkallingen til bevisopptak i domstolen.

Innkallingen til vitneforklaringen ga derfor ingen indikasjoner på at styrerepresentanten kunne bli bragt inn i saken.

Det er heller ikke gitt ufullstendige opplysninger ved fornyelse.

Selskapet anfører prinsipalt at saken ikke egner seg for behandling i Finansklagenemnda av bevismessige hensyn. Spørsmål om faktum i saken og hva slags informasjon tegner av forsikringen og sikrede kunne eller burde ha meddelt forsikringsselskapet, bør belyses gjennom vitneførsel av tidligere ansatte underwritere, som håndterte forsikringen på tegningstidspunktet, samt styrerepresentanten og andre vitner. Direkte vitneavhør anføres å kunne bli avgjørende for sakens utfall.

Selskapet bemerker videre:

...

... Men avgjørelsen vil bero på en sannsynlighetsvurdering, hvor det er behov for nokså inngående innsikt i situasjonen i foretaket tilbake i 2011 til 2014. Dette lar seg i liten grad gjøre nå. Saken har vanskelig latt seg opplyse for forsikringsselskapet, og tilsvarende også for nemnda nå. Man er i stor grad overlatt til utsagn fra den påstått ansvarlige, styrerepresentanten, og har uten en eventuell kommende sak få muligheter til å etterprøve det som sies.

...

I alle tilfelle anfører selskapet at sikrede har gitt bevisst misvisende informasjon ved tegningstidspunktet, samt ved etterfølgende fornyelser, og at det derfor ikke vil foreligge forsikringsplikt. Selskapet uttaler:

Selv om det ikke forelå noe direktekrav når tegningen fant sted, forelå det klare omstendigheter som kunne gi grobunn for et styreansvar, noe som positivt er besvart feil i skadesløserklæringsskjemaet forut for tegning av forsikringen. Forholdene er heller ikke opplyst ved de fortløpende fornyelser som er foretatt i etterkant.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er uten ansvar fordi forsikringstaker har brutt opplysningsplikten, jf. fal. §§ 4-1 og 4-2.

Det følger av fal. § 4-1 at selskapet i forbindelse med inngåelse eller fornyelse av avtalen kan "be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen", og at "Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på selskapets spørsmål".

Den aktuelle avtalen ble tegnet i 2014. Selskapet stilte da spørsmål om "Har De kjennskap til omstendigheter som kan medføre et styreansvarskrav?". Nemnda finner det tvilsomt om dette spørsmålet er konkret nok til å tilfredsstille fal. § 4-1. Etter NOU 1983:56 s. 87 må de opplysningene selskapet ber om være "rimelig konkrete". Ifølge Bull, Forsikringsrett s. 270, kan selskapet ikke stille spørsmål av typen "Er det andre forhold som vil kunne være av betydning for bedømmelsen av din helsetilstand?". Et slikt spørsmål overlater vurderingen av opplysningens relevans til forsikringstakeren, og dette er i strid med utgangspunktet om passiv opplysningsplikt. Det hadde vært enkelt for selskapet å konkretisere problemstillingen til spesifikke risikofaktorer som det mener er relevant.

Nemnda behøver imidlertid ikke ta stilling til dette, fordi den mener det uansett ikke er dokumentert at forsikringstakeren ga gale opplysninger. Nemnda peker i denne sammenheng på at spørsmålets upresise karakter må komme forsikringstakeren til gode når det skal vurderes om opplysningsplikten er brutt.

Nemnda forstår saken slik at det dreier seg om et regresskrav mot et styremedlem A hos sikrede S. fra to ansatte og to tidligere styremedlemmer i F. fordi de mener A er medansvarlige for det ansvaret de ble pålagt i en domstol i N. Det er uklart for nemnda hvilken kunnskap S. hadde om As vitnemål i saken og risikoen for et regresskrav mot A. Det er også uklart hvilken kunnskap A hadde om risikoen for at han ville få et regress søksmål mot seg. Selskapet anfører at A gikk ut av styret i F. pga. kunnskap om tvisten, men dette bestrides av A, og nemnda kan ikke se at selskapets påstand er dokumentert på noen måte.

Selskapet anfører at faktum i saken og hva slags informasjon tegner av forsikringen og sikrede kunne eller burde ha meddelt forsikringsselskapet, bør belyses gjennom vitneførsel av tidligere ansatte underwritere, som håndterte forsikringen på tegningstidspunktet, samt styrerepresentanten og andre vitner. Direkte vitneavhør anføres å kunne bli avgjørende for sakens utfall. Selskapet bemerker videre at:

avgjørelsen vil bero på en sannsynlighetsvurdering, hvor det er behov for nokså inngående innsikt i situasjonen i "foretaket" tilbake i 2011 til 2014. Dette lar seg i liten grad gjøre nå. Saken har vanskelig latt seg opplyse for forsikringsselskapet, og tilsvarende også for nemnda nå. Man er i stor grad overlatt til utsagn fra den påstått ansvarlige, styrerepresentanten, og har uten en eventuell kommende sak få muligheter til å etterprøve det som sies.

Nemnda forstår dette slik at faktum i saken, og dermed også sikredes kunnskap om dette faktum ved tegning i 2014, er uklart. Da er det heller ikke dokumentert at sikrede ga gale opplysninger ved at han var klar over at omstendighetene i saken "kunne medføre et styreansvar".

Nemnda kan etter dette ikke se at det er dokumentert at sikrede ga gale opplysninger da forsikringsavtalen ble inngått eller ved senere fornyelser.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).